

2003 yılında orta ve uzun vadeli borçların 70.334 milyon dolarlık kısmı kamuya, 21.490 milyon dolarlık kısmı Merkez Bankası'na, 31.518 milyon dolarlık kısmı özel kesime aittir. Kısa vadeli borçların 2.861 milyon doları Merkez Bankası'na, 9.688 milyon doları ticari bankalara, 10.373 milyon doları diğer sektörlere aittir.

5. Yabancı Sermaye Yatırımları

2002 yılında 2.243 milyon dolar olan izin verilen yabancı sermaye tutarı 2003 yılı Ocak-Haziran döneminde 1.208 milyon dolar olmuştur. 17.06.2003 tarihinde 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ile yabancı sermayeli şirketlerin ve şubelerin kuruluşu ve faaliyetine ilişkin izin sistemi kaldırılmış olduğundan, 2003 yılı Haziran ayından sonra yabancı sermaye izinlerine dayalı istatistikler yayınlanmamıştır. 2003 yılında fiili yabancı sermaye girişi 2002 yılına göre % 29,3 azalarak 417 milyon dolara gerilemiştir (Tablo 102).

Tablo 102: Yabancı Sermaye Yatırımları

Yıllar	İzinler		(Milyon \$)		
	Kümülatif	Yıllık	Gerçekleşen		Net
			Girişler	Çıkışlar	
1997	22.107	1.678	852	47	805
1998	23.754	1.647	953	13	940
1999	25.454	1.700	813	30	783
2000	28.931	3.477	1.707	725	982
2001	31.656	2.725	3.288	22	3.266
2002	33.899	2.243	590	5	585
2003	35.107(1)	1.208(1)	417	8	409

Kaynak: DPT (1): Ocak-Haziran

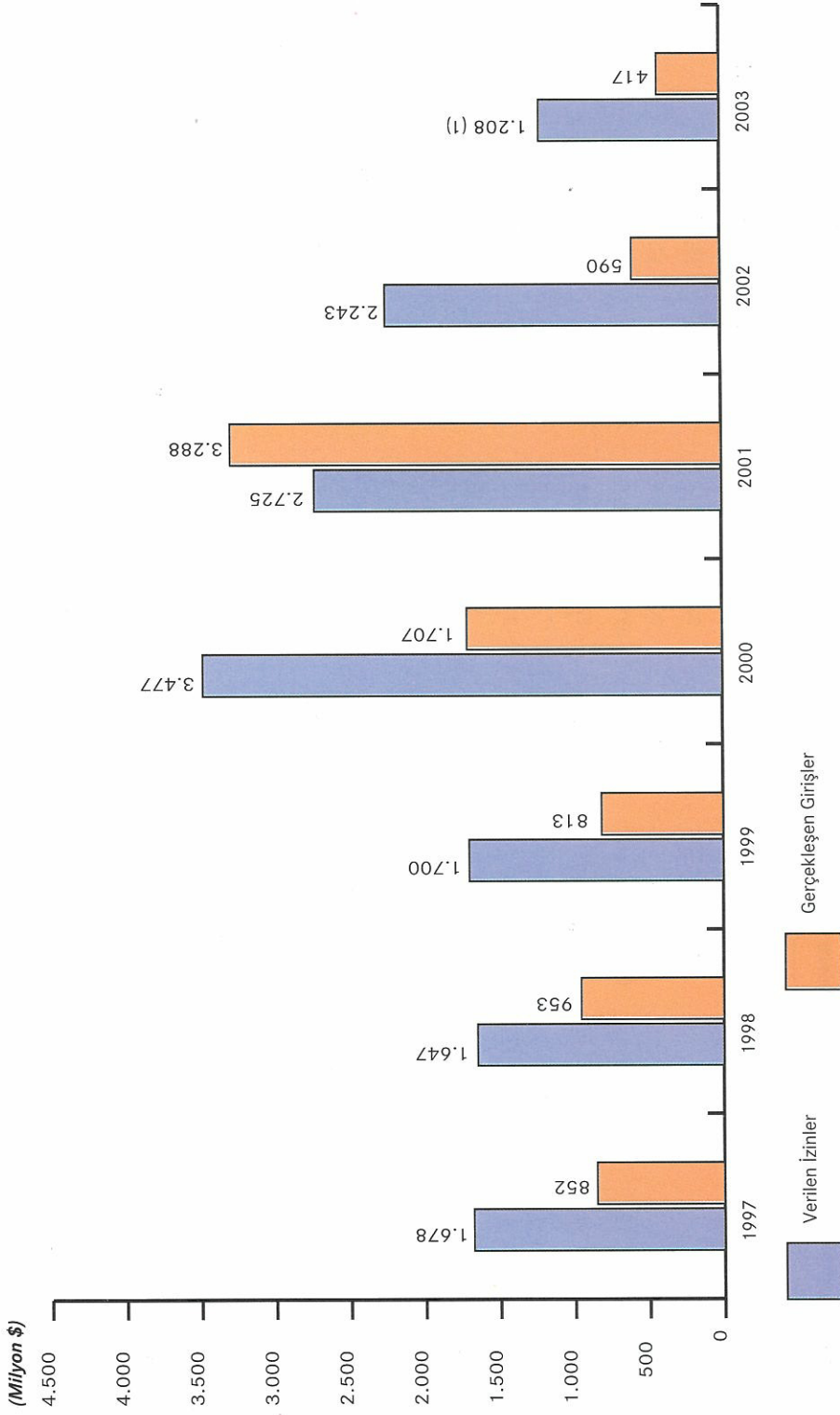
(Not): 17.06.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ile yabancı sermayeli şirketlerin ve şubelerin kuruluşu ve faaliyetine ilişkin izin sistemi kaldırılmış olduğundan izine dayalı istatistikler artık yayınlanmamaktadır.

2003 yılı Ocak-Haziran döneminde verilen 1.208 milyon dolarlık yabancı sermaye izinlerinin 7,7 milyon doları tarım sektörüne, 124,2 milyon doları madencilik sektörüne, 710,6 milyon doları imalat sanayi sektörüne, 365,5 milyon doları hizmetler sektörüne verilmiştir (Tablo 103).

Verilen yabancı sermaye izinleri içinde tarım sektörünün payı % 0,6, madencilik sektörünün payı % 10,3, imalat sanayi sektörünün payı % 58,8, hizmetler sektörünün payı % 30,3 olmuştur. Yabancı sermaye izinleri imalat sanayiinde; taşıt araçları imalat sanayii, gıda-içki sanayi, demir-çelik sanayiinde ve kağıt sanayii alt sektörlerinde, hizmetler sektöründe ise; ticaret, bankacılık ve turizm alt sektörlerinde yoğunlaşmıştır.

2003 yılı Ocak-Haziran döneminde yabancı sermaye izinleri içinde OECD ülkelerinin payı % 93,7, İslam ülkelerinin payı % 3,7, bunların dışında kalan ülkelerin payı ise % 2,6 olmuştur. Verilen yabancı sermaye izinleri içinde Alman firmaları 259,9 milyon dolar (% 21,5) ile ilk sırada yer alırken, onu 241,4 milyon dolar (% 20) ile Hollanda, 175,8 milyon dolar (% 14,6) ile İngiliz ve 121,6 milyon dolar (% 10,1) ile ABD firmaları izlemiştir (Tablo 104).

Grafik 29: Verilen Yabancı Sermaye İzinleri ve Fiili Gerçekleşmeler

(1) Verilen izinler Ocak-Haziran, gerçekleşen girişler Ocak-Aralık

Tablo 103: Yabancı Sermaye İzinlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Sektörler	1999			2000			2001			2002			(Milyon \$) 2003 (1)		
	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi
Tarım	32	17,2	22	59,7	32	134,7	23	32,8	14	7,7					
Madencilik	14	6,8	25	6,3	20	29,9	26	17,3	6	124,2					
İmalat Sanayi	413	1.123,2	418	1.115,2	471	1.255,6	442	892,0	251	710,6					
Gıda-İçki	51	37,5	36	23,4	52	166,2	69	269,8	36	98,6					
Çimento	13	32,7	6	33,1	5	8,8	5	2,1	6	2,8					
Kimya	62	213,1	8	12,8	11	8,5	9	49,1	3	10,0					
Lastik	3	112,3	3	17,1	3	13,7	5	18,0	2	17,1					
Plastik	11	3,8	20	30,3	31	40,6	21	16,0	11	8,7					
Orman Ürünleri	2	0,3	12	11,4	3	0,2	3	1,6	0	0,0					
Kağıt	10	13,8	8	70,4	3	2,6	3	38,6	5	50,9					
Dokuma-Giyim	46	27,8	39	41,3	4	0,4	55	1,1	6	4,4					
Cam	3	0,1	2	0,1	8	1,8	5	0,5	3	0,3					
Pişmiş Kıl. ve Çimento. Ger.	9	10,5	3	0,0	5	1,9	6	25,0	7	1,2					
Demir-Çelik	10	8,0	11	10,0	12	33,1	12	3,4	7	51,3					
Demir Dışı Metaller	5	12,0	3	1,7	3	2,1	5	3,3	1	5,3					
Madeni Eşya	11	1,3	10	4,0	8	1,9	8	0,1	4	1,2					
Makine İmalat	0	0,0	2	0,1	12	3,3	1	6,4	3	0,2					
Uçak	29	52,0	0	0,0	1	4,9	3	0,1	0	0,0					
Elektrik-Elektronik	59	89,3	79	78,2	49	147,1	52	52,0	9	40,1					
Taşıt Araçları İmalat	21	368,1	16	245,5	21	280,4	19	83,8	25	113,7					
Taşıt Araçları Yan Sanayi	55	108,4	58	154,7	51	135,3	46	117,4	27	31,9					
Diğerleri	13	32,3	102	381,0	189	405,0	115	201,3	96	272,9					
Hizmetler Sektörü	560	552,8	617	2.292,8	710	1.305,8	864	1.300,9	388,0	365,5					
Ticaret	214	36,0	202	52,8	343	324,4	549	255,3	249	125,2					
Turizm	80	40,0	94	50,2	104	86,5	71	80,2	44	42,2					
Bankacılık	5	18,7	5	30,5	5	355,7	6	230,5	5	45,5					
Kara Taşımacılığı	3	3,9	0	0,0	1	0,7	37	13,4	1	0,3					
Hava Taşımacılığı	7	7,4	1	0,0	9	3,3	3	0,4	1	0,0					
Deniz Taşımacılığı	5	0,6	14	1,1	13	2,7	7	3,3	4	0,3					
Yatırım Finansmanı	16	59,0	13	21,1	12	79,4	18	89,9	6	14,8					
Diğerleri	230	387,2	288	2.137,1	223	453,1	173	627,9	78	137,2					
Genel Toplam	1.019	1.700,0	1.082	3.474,0	1.233	2.726,0	1.355	2.243,0	659	1.208,0					

Kaynak: DPT
(1): Ocak-Haziran

Tablo 104: Yabancı Sermaye İzinlerinin Ülkelere Göre Dağılımı

Ülkeler	1999				2000				2001				2002				2003 (1)			
	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye	İzin Adedi	İzin Verilen Yab. Sermaye		
I. OECD Ülkeleri	699	1.444,4	725	3.022,0	780	2.470,3	882	2.028,5	395,0	1.131,8										
A. AB Ülkeleri	576	1.069,5	573	2.450,7	611	1.804,7	664	1.426,4	317	897,9										
Almanya	208	407,3	187	636,8	194	319,3	205	272,0	94	259,9										
Belçika - Lüksemburg	32	27,6	25	193,6	21	80,1	34	56,0	15	26,1										
Danimarka	12	11,3	10	10,1	10	69,9	7	4,9	6	4,0										
Fransa	62	146,7	62	33,7	66	137,7	61	37,1	29	93,7										
Hollanda	89	234,6	110	1.381,3	121	635,5	128	379,3	57	241,4										
İngiltere	76	88,4	76	98,2	78	506,5	97	247,7	39	175,8										
İrlanda	4	1,2	3	0,4	4	1,3	4	2,8	3	7,3										
İtalya	42	95,2	45	17,9	54	33,6	66	243,5	37	30,4										
Yunanistan	8	2,6	16	32,7	18	3,5	18	4,9	13	23,5										
İspanya	15	31,0	14	6,3	19	12,3	16	42,9	10	28,4										
Portekiz	1	0,1	0	0,0	1	0,1	1	0,1	2	0,0										
Avusturya	16	16,4	23	27,9	16	2,3	17	20,0	8	2,8										
Digerleri	11	7,1	13	11,8	10	18,2	4	4,6												
B. Diğer OECD Ülkeleri	123	374,9	152	571,3	169	665,6	218	602,1	78	233,9										
ABD	58	292,5	78	291,3	88	316,1	107	310,8	25	121,6										
Japonya	6	13,9	17	150,8	16	258,6	16	128,8	10	11,9										
İsviçre	33	50,9	34	35,3	39	86,1	69	149,3	26	89,9										
Digerleri	26	17,6	23	93,9	26	4,8	26	13,2	17	10,5										
II. İslam Ülkeleri	93	26,1	97	47,7	130	31,6	177	59,3	98	44,4										
A. Orta Doğu	77	25,0	82	46,3	104	27,8	140	48,2	75	30,8										
İran	19	1,6	27	2,0	39	4,6	43	4,1	32	3,0										
Irak	6	0,7	13	2,0	22	2,4	36	3,1	16	1,3										
Suudi Arabistan	10	14,5	8	9,0	8	0,7	14	8,1	13	20,5										
Kuveyt	3	0,3	3	0,1	1	0,9	1	26,4	1	0,3										
Lübnan	11	1,5	2	0,4	6	1,8	7	1,0	1	0,8										
Suriye	8	1,9	8	0,5	12	13,6	22	2,0	4	2,9										
Ürdün	7	0,7	10	1,2	10	0,8	10	0,8	6	0,3										
Bahreyn	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	1,4	0	0,0										
KKTC	9	3,5	6	28,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0										
İKB	2	0,0	3	0,0	1	0,1	1	0,1	0	0,0										
BAE	2	0,2	0	0,0	5	2,9	5	1,2	2	1,7										
Yemen	0	0,1	2	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0										
B. Kuzey Afrika	6	0,4	5	0,4	0	2,1	18	9,1	7	0,6										
Libya	0	0,0	0	0,0	3	0,3	8	0,5	3	0,1										
Mısır	3	0,2	5	0,4	4	1,6	8	8,4	3	0,4										
Tunus	2	0,2	0	0,0	1	0,1	2	0,2	1	0,1										
Digerleri	1	0,0	0	0,0	0	0,1	0	0,0	0	0,0										
C. Diğer İslam Ülkeleri	10	0,7	10	1,0	18	1,7	19	2,0	16	13,0										
III. Diğer Ülkeler	227	229,5	260	404,3	323	224,1	296	155,2	166,0	31,8										
Genel Toplam	1.019	1.700,0	1.082	3.474,0	1.233	2.726,0	1.355	2.243,0	659	1.208,0										

Kaynak: DPT
(1): Ocak-Haziran